İpekböcekçiliğinin Yaşatılması Bağlamında 1920'lerden Günümüze Alanya'da Verilen Eğitimler

Educatıon In Alanya From 1920s To Present In The Context Of Silkworm Breeding Sustainability

Ahsen Günbulut[1] Menekşe Suzan Teker[2] Nilgün Akman[3]

Özet

16.yüzyılın ortasına doğru başta Bursa olmak üzere İstanbul, Edirne, Amasya, Denizli, İzmir ve Konya gibi yerlerde de ipek dokumacılığı yapılmaya başlanmıştır. Alım gücünün artması ve insanların tekstil ürünlerine daha fazla ilgi göstermesi ipekli dokumaların çeşitlenmesinde önemli rol oynamıştır. 19.yy.'ın ilk yarısından itibaren Endüstri Devrimi'nin etkisi ile Bursa'da buhar gücüyle çalışan makinelerle ipek iplik çekimi yapan filatür fabrikalar kurulmaya başlanmıştır. 19.yy' da Osmanlı sınırları içerisinde 160'a yakın fabrika kurulmuştur. Dünya koşullarına ayak uydurulmaya çalışılsa da filatür fabrikalarının kurulması, el mancınıklarıyla ipek ipliği çekmekte olan küçük işletmelerin kapanmasına yol açmıştır. Ancak bu durum bir yandan da, fabrikaların ihtiyaç duyduğu çok miktarda kozanın üretilebilmesi için, halkı ipekböcekçiliğine yönlendirmiştir.

İlk olarak 1888 yılında Düyun-u Umumiye İdaresi tarafından Bursa ile çevre bölgelerdeki ipekböcekçiliğini ıslah etmek amacıyla "Harir Darü't-Talimi" ismi verilen İpekçilik Okulu'nun ardından 1921 yılından itibaren Edirne, Diyarbakır, Antalya, Denizli bölgelerinde kurulmuştur. 1928 senesinde Yenikapı'da "Antalya İpekböcekçiliği Mektebi", 1938 senesinde de Antalya'nın ilçesi Alanya'da da "Alanya İpekböcekçiliği Mektebi" kurulmuştur. Elde edilen kayıtlardan ancak 1938 yılına kadar mektep ile ilgili bilgilere ulaşılabilmektedir. Çok büyük bir özveri ve çaba ile kurulan bu mektepler maalesef etkinliğini zamanla kaybetmiştir. Zamanında Alanya için en önemli geçim kaynağı olarak görülen ipekböcekçiliği, günümüzde Alanya Belediye'sinin başlattığı çeşitli projelerle yaşatılmaya çalışılmaktadır. "Üreterek Güçlenen Dim Kadınları" ve "İpek Eller" en başarılı örnekler olarak gösterilebilir. Kurslarda verilen eğitimler farklılıklar gösterse de amaç bilinçli üretici yetiştirmek olmuştur. Bu bağlamda çalışma iki temel konu üzerine kurulmuştur. Birincisi Alanya İpekböcekçiliği Mektebi'nde verilen eğitimler hakkında bilgiler vermek ve bu doğrultuda günümüzde yürütülen projeler ve verilen kursların, sürdürülebilirlik açısından değerlendirilmesidir.

Anahtar kelimeler: Alanya, İpekböcekçiliği, Eğitim, Sürdürülebilirlik

Abstract

Around mid-16th century silk weaving had begun in mainly Bursa, İstanbul, Edirne, Amasya, Denizli, İzmir and Konya. Silk weaving became more varied due to increase in affordability and desire to get dressed beter. Starting from the first half of the 19th century filature with steam powered were established under the influence of the industrial revolution to spinning of silk yarn. During the 19th century nearly 160 factories were established in the Ottoman territory Even if production had become compatible with the universal technological standards of the era establishing of steam powered filature lead to the dissolution of small hand spinning enterprises. In the other hand, this development directed people to silkworm breeding in order to respond the necessity of cocoons.

After the administration of Düyun-u Umumiye decided to establish a school of silk production called "HarirDarü't-Talimi" in order to develop this production in Bursa and its close environment in 1888, Harir Darül-Talimi which was opened in Bursa by Duyun-u Umumiye was taken as a model and in Edirne, Diyarbakır, Antalya and Denizli in 1921. In 1928 "Antalya Silkworm School" established in Yenikapı and, in Alanya, a county of Antalya, one more school was established under the title of " Alanya Silkworm School" in 1938. From the records obtained information about the school can be reached until 1938. Unfortunately, these institutions, which were established with great dedication and effort, lost their effectiveness over time. Once upon a time silkworm breeding which is considered to be the most important source of livelihood for Alanya, is being tried to live with various projects initiated by Alanya Municipality in today. "Dim Women Strengthening by Producing" and "Silk Hand" are the most successful examples. Even though the education given in the courses differ, the goal is to educate conscious producers. In this context, the study is based on two main topics. The first is to give information about the education given at the Alanya Silkworm School and and to evaluate the projects and courses that are being carried out in this direction in terms of sustainability.

Keywords: Alanya, Silkworm Breeding, Education, Sustainability

[1] Arş. Gör., Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Sanat ve Tasarım Anasanat Dalı, ahsen_uysal@hotmail.com
[2] Yrd. Doç., Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü, mesinal@hotmail.com
[3] S.S. Alanya Koza Ürünleri El Sanatları Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi Başkanı, nilgünakman@alanya.bel.tr

Giriş

Tarımın yardımcı kolu olan ipekböcekçiliği, dut yetiştirilmesi, ipekböceği damızlık ve hibrit tohum üretimi, inficar, bakım ve beslenmesi, koza üretimi, kozadan ipek çekilmesi, gen kaynaklarının korunması ve bunlarla ilgili biyolojik, patolojik ve teknolojik araştırmalar gibi aşamalardan oluşmaktadır.

Yurdumuza yaklaşık 1500 yıllık mazisi olan ipekböceği yetiştiriciliğinin yanı sıra 16.yüzyılın ortasına doğru başta Bursa olmak üzere İstanbul, Edirne, Amasya, Denizli, İzmir ve Konya gibi yerlerde ipek dokumacılığı da yapılmaya başlanmıştır. Alım gücünün artması ve insanların tekstil ürünlerine daha fazla ilgi göstermesi ipekli dokumaların çeşitlenmesinde önemli rol oynamıştır. 19.yy.'ın ilk yarısından itibaren Endüstri Devrimi'nin etkisi ile Bursa'da buhar gücüyle çalışan makinelerle ipek iplik çekimi yapan filatür fabrikalar kurulmaya başlanmıştır. 19.yy' da Osmanlı sınırları içerisinde 160'a yakın fabrika kurulmuştur(Emekçi,2011:11). Dünya koşullarına ayak uydurulmaya çalışılsa da filatür fabrikalarının kurulması, el mancınıklarıyla ipek ipliği çekmekte olan küçük işletmelerin kapanmasına yol açmıştır. Ancak bu durum bir yandan da, fabrikaların ihtiyaç duyduğu çok miktarda kozanın üretilebilmesi için, halkı ipekböcekçiliğine yönlendirmiştir.

Koza ihtiyacını karşılayan en önemli yerlerden birisi de Antalya'dır. Türkiye'de diğer bölgelere nazaran Antalya'nın ipekböceği yetiştirme konusunda elverişli iklimi sayesinde ipekböcekçiliği, Antalyalı için tarımın yanı sıra ikinci önemli gelir kaynağı olmuştur. Tarih boyunca yerli halk, yaşayışlarını genel olarak ipekböcekçiliğine göre düzenlemiştir. Yöre mimarisinde evlerin büyük bir kısmı ipekböceklerinin bakımı için ayrılmış, aile bireyleri arasında bakım için görev dağılımları yapılmıştır. "Kozaklı Kahve" sayesinde koza satışları halk arasında coşku içinde "Koza Bayramı" olarak kutlanmıştır.

Antalya'nın ilçesi olan Alanya'da da ipekböcekçiliği önemli bir yere sahiptir. Alanya köylerinin birçoğu dağlık arazide, dağınık yerleşim düzenine sahiptir ve buralarda tarımsal alanlar az ya da verimsiz olup, verimli olanlar da etkin bir şekilde kullanılamamaktadır. Alanya köylerinin birçoğunun fiziksel şartlarının tarıma uygun olmaması nedeniyle hayvancılık ve özellikle ipekböcekçiliği önemli bir gelir kaynağı ve yaşam şekli olmuştur.

1.Alanya İpekböcekçiliği Mektebi

Antalya ve Alanya bölgesinde verilen ipekböcekliği eğitiminin başlangıcı 19.yy'da Bursa ve çevresinde ortaya çıkan hastalığa dayanmaktadır. Daha çok koza üretmek amacıyla işletmelerin kapasitelerini aşmaları, havalandırmaya yeterince önem vermemesi ve özellikle temizliğe gerektiğince dikkat edilmemesi gibi nedenlerle 1856'dan itibaren bölgede "Karataban" ve "Baygın" hastalıkları ortaya çıkmıştır(Nartop Kıraş,2010:9). Bu hastalık, ham ipek üretimini 1852 yılında 600 ton iken 1864 yılında 19 tona düşürmüştür. 1886 yılında Alman Konsolosluğu tarafından Düyun-u Umumiye İdaresi'ne ithal edilen tohumların her bir kelebeği yumurtlamış olarak tohumlarla birlikte ayrı ayrı keseler içinde getirilerek İstanbul gümrüğünde mikroskop muayenesi yapılması teklif edilmiştir. Gümrükte yapılması gereken bu iş için bir memurun gönderilmesi L. Pasteur'a yazılmış, Pasteur bu işi o zaman Montpellier İpekböcekçiliği Enstitüsü müdürü Maillot'a havale etmiştir. Nihayet Maillot bu işin o zaman Montpellier İpekböcekçiliği Enstitüsü tahsiline devam eden Kevork Torkumyan'a verilmesini Düyun-u Umumiye İdaresi'ne teklif etmiş ve Düyun-u Umumiye İdaresi bu teklifi kabul ederek Kevork Torkumyan'ı bu iş ile görevlendirmiştir(Ertoğrul,1933:6).

Torkumyan Efendi'nin eğitiminden sonra Düyun-u Umumiye İdaresi tarafından Bursa ile çevresindeki ipekböcekçiliğini ıslah etmek amacıyla "Harir Darü't-Talimi" ismi verilen bir İpekçilik Okulu'nun kurulmasına karar verilmiştir. 1888 yılında Bursa'nın Şehreküstü mahallesinde Ahmet Gazzaz Efendi'den kiralanan binada eğitime başlayan okul 1889-1894 yılları arasında Setbaşı semtinde daha büyük bir binada eğitime devam etmiş,1894 yılında ise Hünkâr köşkünün altında kendi binasına taşınmıştır. Kevork Torkumyan müdürlük yaptığı okul ilk yıl 12 öğrenciyle eğitime başlamıştır. Önce iki yıllık daha sonra bir yıllık kurs olarak eğitime devam eden okul, öğrencilerini sınavla almıştır. 1922 yılına kadar Harir Darü't –Talimi'den 2032 kişi ipekböcekçiliği diploması almış, mezun olan Bursalı öğrencilerden %73'ünü Ermeni ve Rumlar oluşturmuşlardır(Nartop Kıraş,2010:11).

Fotoğraf 1. Bursa İpekböcekçiliği Mektebinin Günümüzdeki Görünümü

Kaynak:Günbulut,2012

1921 yılını takiben önceleri Duyun-u Umumiye İdaresi tarafından Bursa'da açılan eski Harir Darü't-Talimi, İpekböcekçiliği Mektebi adı ile yeniden İktisat Vekâleti tarafından Türkiye'nin Edirne, Diyarbakır, Antalya, Denizli bölgelerinde kurulmuştur. Daha sonraları Bursa dışındaki başka vilayetlerde bulunan

bu mekteplere "İpekböcekçiliği İstasyonu" ismi verilmiş ve bu istasyonlara ilmi direktif vermek üzere, Bursa'daki mektep "İpekböcekçiliği Enstitüsü" olarak faaliyete başlamıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen "İpekböceği Yetiştirilmesi, Muayene ve Satılması Hakkındaki Kanun" ile çalışan bu mektepler birçok ipekböceği tohumu üreticisi yetiştirerek kendilerine diploma vermiş ve Türkiye'de ipekböcekçiliğinin ilerlemesi için büyük gayretler sarf etmiştir.

Antalya'da ilk olarak İpekböcekçiliği Mektebi 1928 yılında Yenikapı semtinde Kurulmuştur(ATSO,2006:6). Karaalioğlu Parkı içerisinde kurulan yeni bina 12.12.1930 tarihinde tamamlanıp teslim edilmiş ve kirada tutulan eski mektebe ait eşyalar yeni binaya nakledilmiştir(Resmi Antalya,1930:2). Antalya'da İpekböcekçiliği Mektebi'nin kurulması ile çevre ilçelerde ipekböceği yetiştiriciliğinin öneminin artması üzerine 31.03.1938 tarihli Alanya Kaymakamlığı'na gönderilen bir yazıyla Ziraat Vekâletince ipekböcekçiliği derslerinin Alanya'da da açılması emredilmiştir. O dönemde okul müdürü İbrahim Tevfik Yılmazer'dir. Kontrolör olarak da Bursa İpekböcekçiliği Enstitüsü tarafından Bursa'dan Alanya'ya Nusret Galip Canatay görevle ndirilmiştir(AKEM,1938). Alanya'da kursun verileceği yer olarak kiralanan daire "Alanya Böcekçilik Kursu 1938 Mali Yılı Komisyon Kararları"nda yer alan bilgiye göre Halim oğlu Ahmet Tokuş' un ev sahibi olduğu dairedir. İki aylık dairenin kirası 50 liradır(AKEM,1938).

Fotoğraf 2. 1938 senesi Alanya İpekböcekçiliği Mektebi Öğretmen ve Öğrencileri

Alanya İpekböcekçiliği Mektebi, 11 Nisan 1938 Pazartesi günü Antalya Valisi, Alanya Kaymakamı, Alanya'nın ileri gelenleri ile kalabalık dinleyiciler önünde törenle açılmıştır(AKEM,1938). İpekböcekçiliği Mektebine kayıt yaptırmak isteyen öğrencilerin

- Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı olmak.
- 18 yaşını doldurmuş olmak.
- İlkokul mezunu olmak.
- Hastalıksız olduğuna dair sağlık raporu getirmek. gibi şartlara sahip olması gerekmektedir(Resmi Antalya,1930:4).

Mektebe dilekçe ile başvurular yapılmaktır. Şahadetnamesi olmayanlara da matematik ve kompozisyondan oluşan sınava girme hakkı tanınmıştır. Mektebe memurlar, öğretmenler ve başka bir okulda eğitim görmeye devam öğrencilerde başvurabilirdi. Dersler saatleri öğrencilerin uygun zamanlarına göre düzenlenmiştir

Antalya Kent Müzesi Kent Belleği Merkezi'nde yer alan belgelerde Alanya İpekböcekçiliği mektebi öğrencileri ile bilgilere sadece 1938 senesinde karşılaşılmıştır. Kayıtlı 35 kadın 101 erkekten oluşan 136 öğrenciden 86 kişi imtihana girmiştir. Bunlardan 12 erkek ve 1 kız talebenin devamsızlık sebebiyle kayıtları silinmiştir. Antalya lisesinden 1 erkek ile 1 kız öğrenicinin de hususi surette çalışarak imtihana girmek istemiş fakat imtihana girmeleri komisyonca onay verilmemiştir. Geri kalan 23 kadın ve 52 erkek öğrenciden oluşan 75 öğrenciden teorik ve uygulamalı imtihanları 65 i pekiyi 10 u da iyi derecede olmak üzere sonuçlanmıştır. Öğrencilerin kimlik bilgileri incelendiğinde o dönemin Alanya Kaymakamı Halim Doğru başta olmak üzere üst düzey yöneticilerin ve devlet memurlarının da kurslara katıldığı görülmüştür. Her meslekten öğrencinin olduğu kursta öğrenci yaş ortalaması 14-15'dir.Öğrenci listelerine göre aynı aileden 4-5 kişinin katılması o dönem ipekböcekçiliğinin aileler için önemini göstermektedir. Kursa katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu Tokuş, Güçoğlu, Doğru,Azakoğlu, Salor gibi Alanya'nın köklü ailelerinden oluşmaktadır. Tarımla uğraşan ailelerin çocuklarının hem zaman hem de imkân bakımından bu kurslara katılamadığı tahmin edilmektedir.

Pakize Türkoğlu'nun "Kızlarda Yanmaz" isimli kitabı Alanya İpekböcekçiliği Mektebi'ne giden öğrenciler hakkında bize bilgi vermektedir(Türkoğlu,2011:449):

> *" Bizi büyük kızlar kursuna da götürmüştü bir gün öğretmen. İlkokulu bitirmiş zengin kızlar dâhil Alanyalı kızların hemen hepsi gidiyordu bu kursa. Kursa gidenlerin arasında Helim* Ağaların Jülide, Şekerlilerin Hayriye, Nadide Hanım'ın kızı Nimet ve başka kızlarda ve hatta kadınlar vardı. Onlar, okullu gibi duruyorlar, hevesle gidiyorlardı kursa. Yaptıklarını bize de hevesle anlatıyorlardı. Hayriye evde ana babasına, kardeşlerine *ve komşularına anlata anlata bitiremiyordu kurstaki derslerini, yeni bilgilerini. Onun heyecanınıgörenler, " Bu Hayriye okusa kaymakam bile olurdu" diyorlardı. O buna gülüyor, "Kaymakam erketen olur, ben başka bir*

şey olurdum herhalde" diyordu. Kursta yapılanlar bizim okulda derslerde yaptıklarımızdan çok daha ayrıntılıydı kuşkusuz. Yanılmıyorsam kurs Helim Ağaların evinin alt katıydı."

Kurslar ilkbaharda her mıntıkada ipekböceği tohumu kuluçkaya konulduğu tarihten başlayarak üç ay devam etmiştir. Bu süre içinde talebeye icabına göre günde iki saat olmak üzeret eorik ve gerektiği kadar uygulamalı dersler gösterilmiştir. Kursun sonunda yapılacak uygulamalı ve teorik sınavda başarılı olanlara birer böcekçi sınıfı şahadetnamesi verilmiştir. İpekböcekçiliği mektepleri sınavı mektebin bulunduğu yerin en büyük mülkiye memuruyla Ziraat Müdürü, Baytar ve Orman Müdürleri huzurunda yapılırdı. Sınavda tam numara beş olup teorik ve uygulamalı sınavlardan üst üste üç numara alanlar şahadetname almaya hak kazanırdı.

2. Üreterek Güçlenen Dim Kadınları Projesi

Günümüze doğru geldiğimizde ipekli dokumaları canlandırmaya yönelik faaliyet gösteren projelerden birisi de"Üreterek Güçlenen Dim Kadınları Projesi"dir., Alanya Kaymakamlığı başkanlığında ve koordinatörlüğünde, Sosyal Hizmetler İlçe Müdürlüğü, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Başkanlığı, Sosyal Hizmetleri Destekleme ve Geliştirme Derneği, Milli Eğitim Müdürlüğü (Halk Eğitim-Çıraklık Eğitim Merkezleri) ile işbirliği yapılarak yürütülen proje 2004 yılında başlatıl fakat aynı yıl içinde durdurulmuştur. 2008 yılı Mart ayında Akçatı, Uzunöz ve Üzümlü Köylerinde kurslar açılarak projeye kaldığı yerden devam edilmiştir. Nisan ve Haziran aylarında Gümüşkavak ve Yalçı Köylerinde ve Kasım ve Aralık aylarında da Dim Alacami ve Bıçakçı Köylerinde kurslar açılmıştır. Kurslar sonucunda 2009 yılı Mart ayında ilk dokumalar yapılmaya başlanmıştır. Kurs boyunca 65 adet dokuma tezgahı dağıtılmıştır(Üreterek Güçlenen Dim Kadınları Projesi Durum Tespit Raporları, 2004)

Proje ile Dim Bölgesi Köylerinde yaşayan kadınlara yönelik, el dokuma tezgâhları kazandırılarak meslek edinmeleri için kursların açılması ve aile bütçelerine gelir sağlamaları ile birlikte bölgede yaşam kalitesinin arttırılması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte Dim Bölgesinin turizm sektörünün el dokuma ürünleri pazarını oluşturmak ve bu ürünlerin başlangıç aşamasından, satış aşamasına kadar olan bütün aşamaları ziyaretçilere aktarmaktır(Üreterek Güçlenen Dim Kadınları Projesi Durum Tespit Raporları, 2004)

Fotoğraf 3. Üreterek Güçlenen Dim Kadınları Projesi Dokuma Kursu

Kaynak:Günbulut,2010.

Projenin hedef kitlesi, Alanya İlçesi Dim Baraj Bölgesindeki; Dim Alacami, Akçatı, Bıçakçı, Bucak, Gümüşkavak, Öteköy, Üzümlü, Taşbaşı ve Yalçı Köylerindeki genç kız ve kadınlardır. Dokumada ipek, floş ve pamuk iplikleri kullanılmaktadır. İpek ipliği Alanya'dan, floş ve pamuk iplikleri Denizli ve Buldan'dan temin edilmektedir. Dokumalarda öncelikle Alanya'nın tarihi ve coğrafi özelliklerini simgeleyen Sarı- Turuncu ,Yeşil gibi renkler kullanılmaktadır. Satışta kolaylık sağlaması için fazla ürün çeşidine girilmeden, Pareo , Şal, Fular gibi sürümü en fazla olan ürünler üzerinde çalışılmıştır(Üreterek Güçlenen Dim Kadınları Projesi Durum Tespit Raporları, 2004)

3.İpek Eller Projesi

"Üreterek Güçlenen Dim Kadınları'" projesinden sonra yürürlüğe giren bir başka projede Alanya Belediyesi, Alanya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve Halk Eğitim Merkezi işbirliği ile Mayıs 2012 tarihinde başlatılan "İpek Eller Projesi"dir. Bayanların hem el becerilerini yükseltmek hem de meslek sahibi olmalarını sağlamak, ayrıca kaybolmaya yüz tutmuş geleneksel el sanatlarımızın yaşatılması adına belediye bünyesinde açılan 3 aylık dokuma kursuna katılan 18 kadın öğrenci, ipekböceği tohumlarından 30 gün içinde elde ettikleri yaklaşık 20 kilo yaş kozayı önce ipliğe dönüştürerek ardından ipek dokumacılığında kullanmıştır. Proje kapsamında Alanya Belediyesi tarafından kursa yarım kutu ipekböceği tohumu ve 3 bina det dut fidanı hibe edilmiştir. Geri kalan dut fidanları okul bahçelerine, parklara ve uygun diğer boş alanlara dikilmiştir.

İpek Eller Projesi"nin yanı sıra Alanya İlçe Tarım Müdürlüğünün Mayıs 2012 tarihinde "AB Hibe Projesi" olarak sunduğu "İpek Kozasından Çiçek Yapma Proje"sine 55 öğrenci başvurmuş Temmuz- Ağustos- Eylül ayı kapsamında 72 saatlik kurs sonucunda 35 öğrenciye sertifika verilmiştir. Alanya'nın önemli koza çiçeği ustaları olan 83 yaşındaki Bergüzer AFYONCU, 86 yaşındaki Nusret YENİLMEZ ve vefat eden Şadiye ASLAN'ın öğrencisi olan Refika TOKLU'nun ders

verdiği kursun 2012 -2013 döneminde 100 öğrencisi bulunmaktadır. İpekböcekçiliği ile ilgili projelerin katkılarıyla da 2012 senesinde Alanya'da koza üretimi 25 tona ulaşmıştır. 2012 yılından bu yana yaklaşık 1000 e yakın kişiye kurs verilen projede ipek dokumların yanı sıra kozadan yaka çiçeği,pano,taç,ipek iğne oyası gibi çeşitli hediyelik ürünler üretilmekte alanyanın kültürel özelliklerini tanıtmaya yönelik düzenlenen bir çok sergi ve festivallerde ürünler ziyaretçilerin beğenisine sunulmaktadır.

Fotoğraf 4.İpek Eller Projesi İpek Kozasından Çiçek Yapımı Kursu

Kaynak: tr http://alanya.bel.tr/Haber/17422/,2018.

Sonuç

1928'de Antalya'da ardından 1938 senesinde Alanya'da açılan İpekböcekçiliği Mekteplerinin etkisiyle ipekböcekçiliğine ilgi artmış ve 1949'da Antalya'da yaş koza üretimi 112 ton olarak gerçekleşmiştir. 1930'da gerçeklesen 63 tonluk üretimle kıyaslandığında üretimin iki katına çıkmış olduğu görülmektedir. Bu sonuç, İpekböcekçiliği Mektebi'nin katma değeri yüksek olan ipek üretimiyle şehir ekonomisine yaptığı katkının bir göstergesidir. Ancak çok büyük bir özveri ve çaba ile kurulan bu mektepler maalesef etkinliğini zamanla kaybetmiştir. Günümüzde tarımsal ilaçlamalar nedeniyle yaşanan zehirlenmeler, sanayideki gelişmeler nedeniyle köyden şehre göçler sonucunda köylerde genellikle yaşlı nüfusun kalması, yılda 1 kez yapılabiliyor olması nedeniyle özel besleme yerlerinin yapılmayarak evlerde beslemenin yapılmakta olması ipekböceği üretiminde azalmaya neden olmaktadır. Zamanında Alanya için en önemli geçim kaynağı olarak görülen ipekböcekçiliği, günümüzde Alanya Belediye'sinin başlattığı çeşitli projelerle yaşatılmaya çalışılmakta, "Üreterek Güçlenen Dim Kadınları" ve "İpek Eller" en başarılı örneklerini oluşturmaktadır.1920den günümüze Alanya'daki Kurslarda verilen eğitimler farklılıklar gösterse de amaç bilinçli üretici yetiştirmek olmuştur.

Kaynakça

ATSO Bülteni,*120.Yıl Özel Bülteni*, Antalya,2006,s.6.

AKEM KBM, Antalya İpekböcekçiliği Mektebi Müstakil Belgeler,1938.

Emekçi, C.(2011*) Kozakhane ve İpek Fabrikaları Üzerine Bir Araştırma: Edirne Kozakhane ve Restorasyonu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi.

Nartop Kıraş, S.(2010) *Bursa'da İpek Üretiminin Yöresel Konut Mimarisinde Mekân Biçimlenmesi ve Mekan Organizasyonları Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. . Yıldız Teknik Üniversitesi.

Resmi Antalya, "İpekböcekçiliği Mektebinin Kayıt ve Kabul Şeraiti",14 Mart 1930,Sayı:125, s.4.

Türkoğlu P(2011) *Kızlar da Yanmaz*. İstanbul:Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Üreterek Güçlenen Dim Kadınları Projesi Durum Tespit Raporları, Ocak, 2004.

View publication stats